

[Statsministeren.]

Jeg forstår godt, at hr. Aksel Larsen ikke er tilfreds med, at afgørende for regeringens vurdering er det, om socialdemokratiet står bag ved det handlingsforløb eller ikke. Men det hænger sammen med, at socialdemokratiet ikke alene har taget et medansvar, men har haft et hovedansvar for det grundlag, hvorpå vor efterretningstjeneste arbejder. Når så det parti i dag meddeler, at det ikke er tilfreds, så er det ud fra regeringens ønske om, at der skal stå en bred parlamentarisk tilslutning bag ved denne virksomhed, at grundlaget ændrer sig. Hr. Gert Petersen kan selvfølgelig være utilfreds med det, men det er ikke på grundlag af hans aktion, det bliver ændret, det er på grund af den situation, der er skabt her i dag. Jeg kan ikke rigtig forstå, at spørgsmålet om embedsmænds optræden kan give anledning til den tvivl, som man nu argumenterer med, for selvsagt er det sådan, at hvis en tjenestemand begår fejl i udførelsen af sit arbejde og begår retsstridige handlinger, så er det, sådan som vores parlamentariske system og vores ministeransvarlighedslov er opbygget, også ministerens ansvar. Det er givet, at ministerens ansvar selvfølgelig udstrækkes til at omfatte også, hvad der måtte være sket i den embedsmæssige administration af sagen. Man behøver heller ikke være i tvivl om, hvad der i så fald kan ske, for det står i grundlovens § 60. Der står, at for rigsretten kan kongen med folketingets samtykke lade også andre — altså også andre end ministre — tiltale for forbrydelser, som han finder særdeles farlige for staten. Der er altså virkelig grundlag for at køre det på den måde, som jeg anser for at være dækkende, og der er ingen tvivl om, at med den formulering, regeringspartierne har givet deres dagsordensforslag, er der givet et langt bredere kommissorium til udvalget, end der ville være ved de øvrige.

Må jeg sige til fru Hanne Reintoft, at det på mig altid virker, skal jeg sige en lille smule påfaldende, når en dansk kommunist vil til at fortolke og forsvare parlamentarismen, det gør altid et særligt indtryk på mig, men selv fru Hanne Reintoft kan ikke få mig til at drage konklusioner af et udvalgsarbejde i folketinget, så længe der ikke engang er truffet beslutning om at sætte dette udvalgsarbejde i gang.

(Kort bemærkning).

Hanne Reintoft: Jeg har én gang i dag gjort opmærksom på, at demokratiet her i Danmark altid kun har været truet fra højre. Som jeg har sagt det, har det været truet under Estrup, det har været truet under påskekrisen, og det blev stærkt truet, da en borgerlig regering — jeg regner socialdemokraterne med hertil — begik grundlovsbrud i 1941. Der er aldrig nogen sinde fra kommunistisk side, fra det politiske venstres side begået et grundlovsbrud herhjemme.

(Kort bemærkning).

Kjeld Olesen: Jeg vil blot meddele, idet jeg har forstået statsministerens sidste bemærkninger sådan, at det, som udvalget skal beskæftige sig med med hensyn til overtrædelse af grundloven, også rækker ud over ministeren og går ind på andre områder, at socialdemokratiet da kan stemme for den af hr. Langkilde foreslåede dagsorden.

Aksel Larsen: Jeg er nødt til at gøre statsministeren opmærksom på noget, hr. Gert Petersen tidligere har gjort ham opmærksom på, nemlig at det kan ikke nytte noget at pukke på ombudsmandens beretning, idet ombudsmanden dér kun ytrer sig om, hvorvidt der burde rejses rigsretssag mod nogen minister, men overhovedet ikke beskæftiger sig med spørgsmålet om, hvorvidt grundloven kan formenes at være overtrådt, og det er det, diskussionen drejer sig om her.

Statsministeren sagde noget, som i hvert fald for mig var yderst forbløffende. Det burde måske ikke være det. Han sagde, der er ikke først kommet gang i sagerne nu, men at vi reagerer nu, som vi gør, skyldes det, der er sket her i tinget i dag. Det, der er sket her i tinget i dag, er, at den socialdemokratiske gruppe meddelte, at den agtede at stemme for det af hr. Gert Petersen stillede forslag om motiveret dagsorden. Det var altså ikke selve princippet. Det var ikke selve sagen, men det var mængden, der var afgørende. Da de socialdemokratiske medlemmer sagde, de ville stemme for det, så fik statsministeren et helt andet syn på sagen. Jeg synes, det er trist, at en regering lader mængden være afgørende for sin stillingtagen til en principalsag og ikke syntes, at den var alvorlig nok, når